

JAARVERSLAG 2019

Afgelopen jaar zijn er binnen DGZ maar ook binnen het samenwerkingsverband DGZ-MCC-Vivee, een behoorlijk aantal van de **operationele plannen opgestart** die in het recentste meerjarenbeleidsplan zijn opgenomen. Een daarvan is de verdere uitrol van het Future Proof Project binnen onze organisatie, waarbij we onze dienstverlening op verschillende manieren optimaliseren. Deze stappen zijn essentieel om ook in de toekomst in een sterk veranderende omgeving, die alsmaar meer datagestuurd en internationaal wordt, **kwalitatieve en betaalbare diensten te kunnen blijven aanbieden** aan onze Vlaamse veehouders.

Behalve de samenwerking met MCC versterken en het verder uitbouwen van de activiteiten van Vivee, heeft DGZ in 2019 ook de basis gelegd om een **duurzaam partnerschap** uit te bouwen met haar Waalse zusterorganisatie ARSIA. Het doel daarvan is om de beperkte middelen die beiden beschikbaar hebben zo efficiënt mogelijk te gebruiken, **zowel ten dienste van onze klanten-veehouders en -dierenartsen, als voor onze diverse opdrachtgevers**, waaronder FAVV, FOD Volksgezondheid en de landbouworganisaties. We willen dit zo verregaand mogelijk samen aanpakken met respect voor de verschillen tussen de regio's. Ook de **lancering** in oktober van **DjustConnect**, een neutraal data-deelplatform voor de agrovoedingssector mee bedacht door DGZ en samen met een aantal partners uitgewerkt, is een duidelijk signaal dat we als bestuur, management en medewerker continu investeren om **onze organisatie verder uit te bouwen en toekomstbestendig te maken!**

Ons **doel** bij dit alles: DGZ als organisatie van en voor veehouders, zowel in de nabije als in de verdere toekomst, de **betrouwbare partner** te laten zijn voor onze Vlaamse veehouders in ons **gezamenlijk streven om met gezonde dieren goede economische resultaten te realiseren.**

Marcel Heylen
Voorzitter raad van bestuur

“Samen met de veehouders en hun dierenartsen streeft DGZ er dagelijks naar om, met gezonde dieren én goede economische resultaten, de consument gezond en veilig voedsel te kunnen bezorgen.”

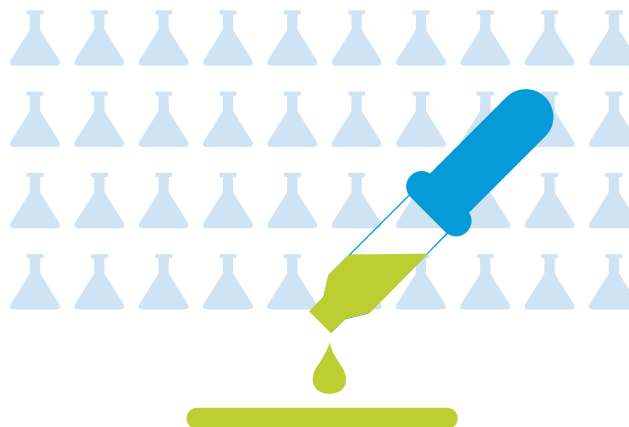
LABOANALYSES

49.728	antigeendetectie
12.573	autopsie
136.991	bacteriologie
110.370	serologie melk
7.744	parasitologie
36.045	PCR
957.855	serologie dier

= 1.311.306 laboanalyses

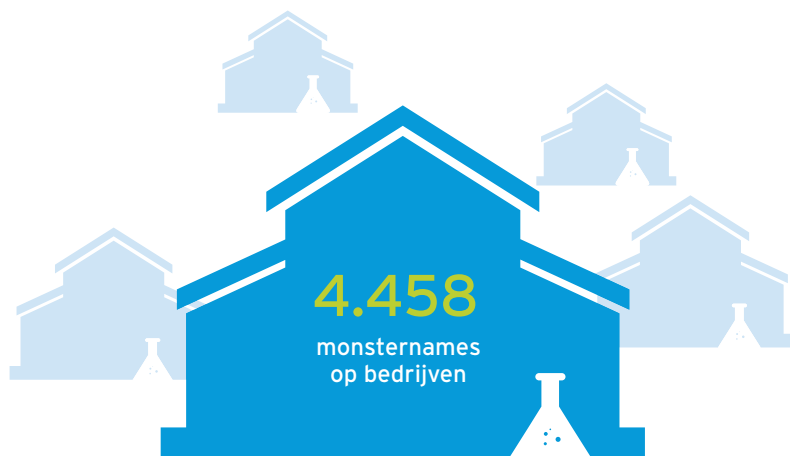
AANTAL MONSTERS

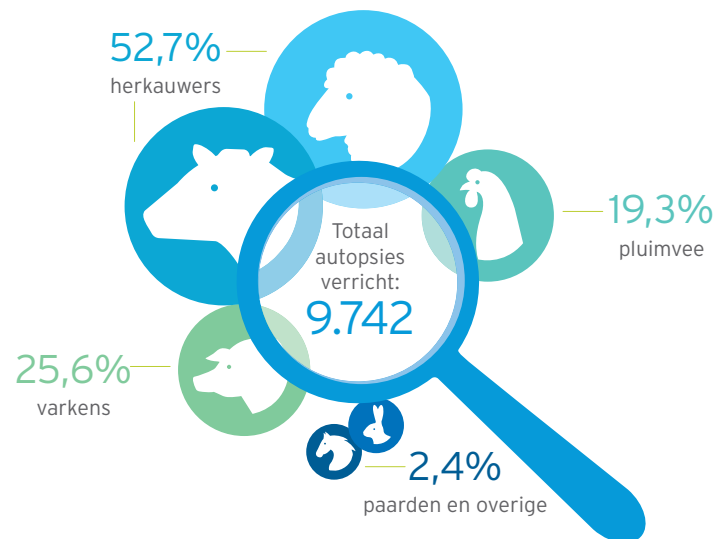
1.376.049 monsters
ontvangen voor onderzoek

CIJFERS IN BEELD
GEBRACHT

MONSTERNAMES

AUTOPSIES

2.256.555 meldingen
in de Sanitel databank & **bestellingen**
van documenten en materiaal voor
identificatie en registratie

DGZ

DGZ drukte en
verstuurde

808.705

identificatiedocumenten

DGZ leverde **14.139.005 oormerken**

DGZ-medewerkers gingen spreken
op **84 infosessies en voordrachten**

1.293 bedrijfsbezoeken

78%
in het kader van
identificatie en registratie

22%
in het kader van
gezondheidszorg

19.685 klanten kregen meermaals telefonisch advies van onze helpdeskmedewerkers. Van alle klanten die ons in 2019 contacteerden zijn:

27%
dierenartsen

67%
veehouders

6%
andere

DGZ Labo voegde **blauwtongvirus via PCR** toe aan haar uitgebreide scope van **geaccrediteerde analyses**. Daarnaast nam het DGZ Labo vrijwillig deel aan **bijna 140 ringtesten die ze met glans doorstond**. Zo kan het DGZ Labo de **kwaliteit** van haar testen niet alleen op een uniforme en objectieve wijze **controleren** maar ze ook **op peil houden**.

Zowel voor haar labo als voor haar diergeneeskundige en I&R-activiteiten streeft DGZ constant naar **kwaliteit** met **accreditaties, certificering en diverse erkenningen door bevoegde (overheids)instanties**.

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaanderen
is open ruimte

DGZ Labo is geaccrediteerd volgens ISO 17025.

184.684 gebruikers

van de DGZ-website
bezoekten samen

2.368.136 webpagina's

We stuurden **43 persberichten** naar de vakpers voor veehouders en voor dierenartsen.

In totaal verschenen **119 artikels** in zowel nationale als internationale tijdschriften.

Met haar **Gezondedieren-blog** wil DGZ de **dierenartsen** in het veld nog beter wapenen om hun veehouders met raad en daad bij te staan. Daarom presenteren we hen daar tientallen autopsiecasussen, verslagen van internationale congressen, besprekingen van praktijkgevallen en meer.

Onze **Veescop publicatie** is aan haar tweede jaargang toe. Twee keer per jaar brengen we hiermee een overzicht van mogelijke dreigingen, opvallende bevindingen en trends in de programma's en ziekten bij herkauwers, varkens en pluimvee.

We verstuurd **184 nieuwsbrieven** naar een database met bijna **27.000 abonnees**

15.029

rundveebeslagen

(vleesvee, melkvee & gemengd)
met 1.119.493 runderen

266

vleeskalverbeslagen

met 158.218
vleeskalveren

17.537

schapenbeslagen

met 112.359
schapen

7.067

geitenbeslagen

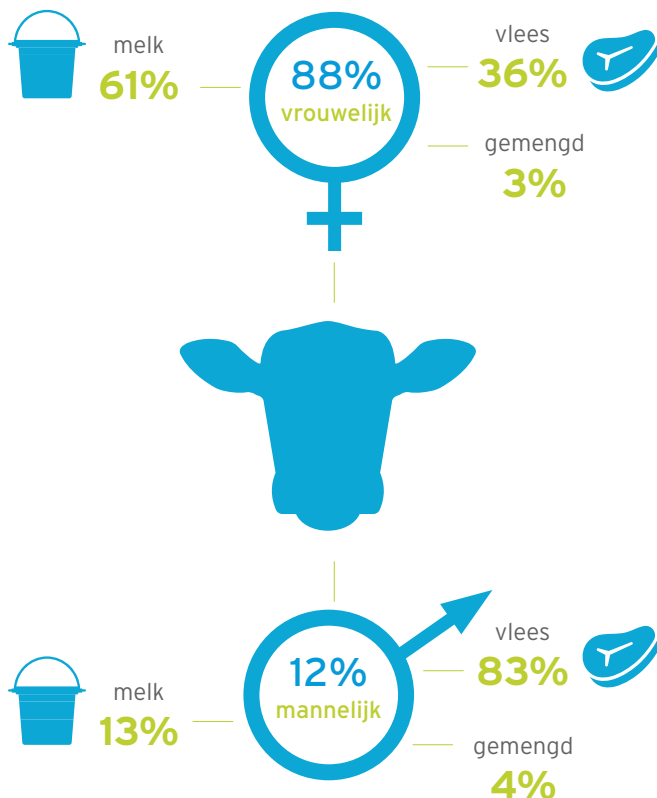
met 63.107
geiten

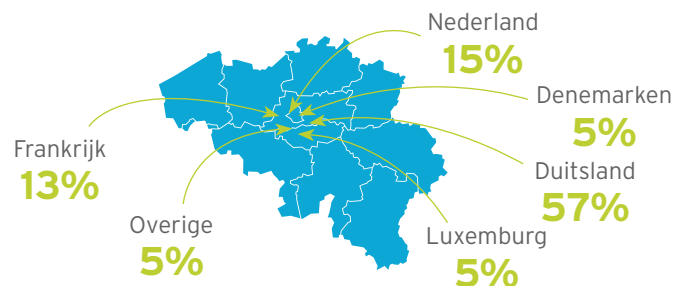
1.597

hertachtigenbeslagen

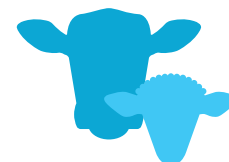
met 5.796
hertachtigen

184.036 runderen aangekocht
11.778 runderen ingevoerd uit:

"76% van al
onze laboanalyses
wordt
uitgevoerd
onder
accreditatie."

854.494
laboanalyses
op grote en
kleine herkauwers

2.292

pluimveebeslagen

met **52.036.925 dieren**
(met uitzondering van hobbybedrijven)

22 broeierij-beslagen met
22.092.080 eieren

35.239.185

braadkippen

8.766.701

legkippen

8.031.039

overige

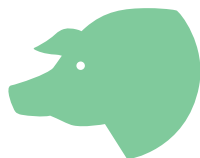

24

loopvogelbeslagen

met **3.152 dieren**
(met uitzondering van hobbybedrijven)

2 broeierij-beslagen met **2.499 eieren**

5.562

varkensbeslagen

447.279

fokvarkenplaatsen

78.978

opfokvarkenplaatsen

4.681.240

vleesvarkenplaatsen

1.605.748

biggen

15

konijnenbeslagen

met **82.174 dieren**
(met uitzondering van hobbybedrijven)

222.710

laboanalyses

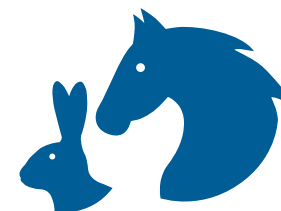
op pluimvee

216.438

laboanalyses

op varkens

10.430

laboanalyses

op paarden en overige

JANUARI

DGZ start het jaar met een succesvolle deelname aan **Agriflanders**. Bioveiligheid vormt het centrale thema op de DGZ-stand en liefst **1.800 veehouders** maken een bioveilig kiekje in onze fotobooth.

De bedreiging van **Afrikaanse varkenspest** is nog niet geweken: in de Belgische bufferzone, nabij de Franse grens, worden er opnieuw twee besmette **everzwijnen** aangetroffen. Dit brengt de teller voor ons land op 439. In het kader van verhoogde waakzaamheid zal DGZ in 2019 meer dan **1.300 beslagen onderzoeken** (ruim 4.800 serummonsters en meer dan 1.100 PCR's op organen).

Op 23 en 24 januari vinden traditiegetrouw de **studiedagen Veepeiler Rund** plaats, waarop de resultaten van recente projecten voorgesteld worden. Voor het eerst hebben we ook een internationale spreker in ons midden, de **Brit Owen Atkinson**, die zijn visie geeft op de samenwerking van veehouder en bedrijfsdierenarts.

Het **Sanitair Fonds** en DGZ starten samen een pilootproject om **IBR-vrije melkveebedrijven** op te volgen via **tankmelkonderzoek**. Tankmelkonderzoek is een gemakkelijke en goedkope manier om eventuele problemen met IBR in een vroeg stadium op te sporen.

FEBRUARI

Het **DGZ-laboratorium** introduceert nieuwe, gebruiksvriendelijke aanvraagformulieren voor analyses op **varkens en herkauwers**. Tijdens twee **informatiesessies** krijgen **dierenartsen** hierover toelichting.

De **provincie West-Vlaanderen** start met de hulp van **DGZ** en **Inagro** een project rond optimaal spenen op varkensbedrijven. Dit project is erop gericht om de **gezondheidsstatus** van de **biggen** te verbeteren en het antibioticumgebruik af te bouwen. Met een handige checklist, ontwikkeld door DGZ en Inagro, kunnen varkenshouders het **spenmanagement** op hun bedrijf zelf in kaart brengen.

MAART

Op **14 maart** trekken we de campagne voor de tweede **Bioveiligheid Award** op gang. Ook deze editie willen we de schijnwerpers richten op rundveehouders die op een **innovatieve** en **creatieve** manier omgaan met bioveiligheid op hun bedrijf.

Voor de detectie van **Contagieuze Equine Metritis (CEM)** biedt het laboratorium van DGZ nu ook een **PCR-test** aan. In vergelijking met cultuur heeft deze test een veel kortere doorlooptijd en is deze niet gevoelig voor contaminatie.

Vanaf **28 maart** is België beperkingsgebied voor **blauwtong serotype 8**. Dit is het gevolg van meerdere uitbraken in de provincie Luxemburg. De keuze om het hele grondgebied tot beperkingsgebied uit te roepen, zorgt ervoor dat de binnenlandse handel geen hinder ondervindt. Twee weken later verliest België ook het blauwtongvrij statuut. **Vaccineren blijft de boodschap**.

Binnen het **abortus-protocol** zijn er bij het DGZ-labo begin april al **45 foetussen** van herkauwers aangeboden met aangeboren afwijkingen zoals waterhoofd, gedraaide nek, kromme poten en/of gekromde wervelkolom. Een groot aantal van deze foetussen blijkt besmet te zijn met het **Schmallenbergvirus**.

Op **21 mei** vindt in het kader van het **demonstratieproject** 'Vooruit met de geit, het schaap en het hert!' een studienaamiddag plaats in Geel, met als thema: **korte keten** als oplossing.

DGZ volgt de **gezondheidssituatie** van de **Belgische veestapel** op de voet. De resultaten van deze **monitoring** voor 2018 worden in mei op de website gepubliceerd. Voor varkens wordt vooral ingezoomd op Afrikaanse varkenspest, PRRS, Aujeszky, PED, APP, *Brachyspira* en *Salmonella*. Bij de herkauwers zijn de belangrijkste thema's blauwtong, IBR, BVD, paratuberculose, *Salmonella* en abortus. Voor pluimvee staan de ziekte van Newcastle, vogelgriep, infectieuze bronchitis, *Mycoplasma*, *Salmonella* en hygiëne centraal.

Meer dan **11.000 rundveehouders** hebben inmiddels een **IBR-vrij statuut** (I3 of I4).

Ter gelegenheid van de algemene vergadering van **29 mei** lanceert DGZ een **nieuw logo en huisstijl**.

Om de uitbraak van het **aviaire influenzavirus type H3** in de pluimveesector onder controle te krijgen, kondigt het ministerie van Landbouw een aantal maatregelen af. Het **laboratorium van DGZ** draait op volle toeren. Er is een **permanente wachtdienst** om het grote aantal ophalingen van kadavers en te onderzoeken monsters te verwerken. Ook tijdens het weekend is DGZ paraat.

Omdat de situatie stabiel is, **versoepelen de maatregelen** voor **Afrikaanse varkenspest**. Vanaf **7 juni** is het verzamelen van slachtvarkens op een erkend verzamelcentrum klasse 2 opnieuw toegelaten.

Op **13 juni** verschijnt er een nieuw ministerieel besluit dat verspreiding van het **laagpathogene H3 vogelgriepvirus** moet verhinderen. Het laboratorium van DGZ start met de uitvoering van analyses voor aviaire influenza: zowel **PCR** als **ELISA**.

DGZ roept rundveehouders op om alert te zijn voor **besnoitiose**. Deze ziekte is vooral in het Middellandse Zeegebied in opmars, maar ook op Belgische bedrijven is ze recent opgedoken. Bij een **Belgisch witblauw rund** in de regio **West-Vlaanderen** wordt er een geval van **babesiose** vastgesteld. DGZ Veepeiler volgt het op.

APRIL

MEI

JUNI

JULI

De inschrijvingen voor de **Bioveiligheid Award** zijn afgesloten. Maar liefst **39 enthousiaste veehouders** hebben besloten om mee te dingen naar deze mooie bekroning.

De zomer is opnieuw ongenadig warm. Ook de dieren zullen dat geweten hebben. Veehouders moeten alert zijn voor symptomen van **hittestress** en het hun dieren zo comfortabel mogelijk maken. DGZ biedt tips aan.

De beslissingsbomen voor de **zwoegerziekte- en CAE-bestrijdingsprogramma's** bij respectievelijk schapen en geiten zijn aangepast: bij een ongunstig resultaat in de screening moeten de deelnemers aan de programma's nu **minder vaak nieuwe monsters** laten nemen.

Dierenartsen en veehouders kunnen bij DGZ terecht voor al hun **blauwtong PCR-onderzoeken** op volbloed in het kader van export, verhoogde waakzaamheid en diagnostiek. Het laboratorium is hiervoor erkend door het **FAVV** en voert de **analyses uit onder accreditatie** (ISO 17025).

SEPTEMBER

Op **18-20 september** nemen enkele dierenartsen van DGZ deel aan de **11de meeting van het European Veterinary Surveillance Network (EVSN)** in Deventer (NL). Dit is het event bij uitstek voor diergeneeskundige experten om info rond dierziektenmonitoring te delen, en een vinger aan de pols te houden inzake nieuw opkomende en heropduikende ziekten, en de aanpak ervan in de buurlanden.

Veehouders en dierenartsen kunnen nu bij het laboratorium van DGZ ook **bloedmonsters** laten onderzoeken voor **selenium, zink en jodium**. Zo beschikken de klanten sneller over de resultaten.

Het **FAVV** heeft een akkoord afgesloten met **Italië, Nederland en Spanje** zodat, ondanks de dreiging van het blauwtongvirus, onder bepaalde voorwaarden, runderen, **schapen en geiten toch geëxporteerd kunnen worden**.

Veepeiler Varken detecteert voor het eerst **PCV3 op Belgische varkensbedrijven**.

De **handel van IBR-dragers** is de **belangrijkste oorzaak** van **insleep en versleep** van IBR-virus. Daarom heeft de sector besloten om IBR op te nemen in de lijst met **koopverbodige gebreken**.

In **augustus** presenteert de afdeling **Pathologie de activiteitenverslagen** voor het voorbije jaar. In de loop van 2018 onderzochten de **autopsie-dierenartsen** bijna **10.000 dieren**. Het aantal onderzochte cases zit nu al een paar jaar in de lift, wat de **epidemiologische bewaking** onmiskenbaar ten goede komt. Ruim een derde van de lijkschouwingen gebeurde binnen het abortusprotocol voor rundvee en kleine herkauwers.

Op **21 en 22 september** kunnen veehouders onze stand bezoeken op de **Werktuigendagen in Oudenaarde**. De klanten die hun geluk komen beproeven in ons koeballenbad zijn talrijk en velen grijpen raak.

Voor het **tweede jaar op rij** detecteerde **Veepeiler Varken in de Belgische zeugenstapel geen antistoffen meer tegen PED**. Dit betekent dat het virus niet meer circuleert op onze varkensbedrijven. Anderzijds wil dit ook zeggen dat de dieren geen antistoffen meer hebben die hen beschermen: we moeten dus waakzaam blijven.

AUGUSTUS

NOVEMBER

Ook **dierenartsen kleine huisdieren** kunnen nu een beroep doen op het laboratorium van DGZ voor **autopsie** en **histopathologisch onderzoek van honden en katten**.

Veepeiler Varken heeft verschillende projecten lopen voor varkens: rond PRRSV, melkgift, *Mycoplasma hyopneumoniae* en PCV3.

Het **aankoopprotocol**, dat insleep van ziekte wil helpen voorkomen, wordt nu aangeboden in **vier pakketten**, aangepast aan het geslacht en de leeftijd van de aangekochte dieren. Ziekten die onderzocht worden binnen het protocol zijn IBR, Neospora, paratuberculose, *Salmonella* en *Mycoplasma*.

Het **Veepeiler-project 'Metabolic profiling als tool om de metabole gezondheid op melkveebedrijven te monitoren'** rondt de bedrijfsbezoeken en staalnames af.

Eveneens voor de varkenssector biedt het laboratorium twee nieuwe PCR-testen aan: **voor parvovirus type 1 en Lawsonia**.

Van **18 tot 24 november** vindt de **internationale week van de sensibilisering** voor verstandig gebruik van antibiotica plaats. DGZ gaat de **strijd tegen antibioticaresistentie** mee aan met initiatieven op het vlak van preventieve diergeneeskunde, deelname aan werkgroepen rond verantwoord antibioticagebruik, laboratoriumonderzoek (antibio-grammen), de ontwikkeling van het bedrijfsgezondheidsplan, de Bioveiligheid Award enz.

In opdracht van het FAVV verzorgt DGZ de praktische organisatie van de winterscreening op Vlaamse rundveebedrijven. Begin december informeert DGZ alle betrokken bedrijfsdierenartsen en veehouders over wat hen te doen staat voor de **winterscreening 2019-2020**. Het doel van deze screening is de Belgische **rundveestapel te monitoren voor diverse ziekten**, o.a. brucellose en leucose.

In nauwe samenwerking met DGZ, Aveve, Boerenbond, CRV en Milcobel lanceert ILVO **DjustConnect**: een **krachtig platform om data te delen in de Vlaamse agrovoedingsketen**.

OKTOBER

DECEMBER

Het aantal pluimveetomen positief voor *Salmonella* Infantis neemt de laatste jaren toe. Voor de aanpak van *Salmonella* blijft DGZ de **pluimveehouders** met raad en daad **ondersteunen**: via nieuwsbrieven, persberichten, projecten enz.

DGZ investeert continu in haar klanten en diensten

De KLANT staat centraal bij DGZ.

Samen met diverse partners investeert DGZ continu om haar rol als **dienstverlener en waardecreator** in de productieketen ook in moeilijke tijden invulling te blijven geven. Door stabiele en betrouwbare diensten te leveren vanuit een beleid gebaseerd op no-nonsense, zoals de meeste veehouders ook in hart en nieren zijn, wil DGZ waarde creëren voor al haar klanten. Als **schakel** tussen de veehouder, zijn dierenarts en de overheid, stelt DGZ haar **klanten centraal** bij alles wat ze doet:

- Bij de behandeling van de 100.000 vragen die we via verschillende kanalen ontvangen, waarvan minder dan 1% échte klachten zijn. Zelfs dié **kansen tot verbetering** proberen we altijd opnieuw te grijpen.
- Bij de **ontwikkeling** van de procesoptimalisaties, de continue verbeteringsvoorstellen en de gezondheidsprogramma's. DGZ is erkend door de overheid om de **gezondheidssituatie van de Belgische veestapel** op de voet te monitoren. Door ervoor te zorgen dat de veehouder de gezondheidsrisico's voor zijn veestapel zo goed mogelijk in beeld heeft, creëert DGZ de mogelijkheid voor hem om te voldoen aan alle kwaliteitscriteria die de overheid bepaalt in het kader van voedselveiligheid en de gezondheid van mens en dier.
- Bij onze keuze van de **diensten** die we prioritair verlenen, waaronder de verschillende laboanalyses en de diagnostiek. Doordat de veehouder bij DGZ de **kwaliteitsvolle en betaalbare begeleiding** kan vinden die hij nodig heeft en waar hij recht op heeft, kan DGZ samen met de veehouder en zijn bedrijfsdierenarts toegevoegde waarde creëren voor alle partijen in de keten.
- Bij de **kwaliteitsbewaking** van onze data, het delen van data en de **samenwerking** in de keten.

Samen voor gezonde dieren. Samen voor mens en dier!

Administratief adres:

Industrielaan 29
8820 TORHOUT

Maatschappelijke zetel:

Hagenbroeksesteenweg 167
2500 LIER

078 05 05 23
info@dgz.be

dgz.be